

Hudobná výchova

Vzdelávacia oblasť	Umenie a kultúra					
Názov predmetu	Hudobná výchova					
Časová dotácia	ročník	5.roč.	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.
	ŠVP	1	1	1	1	-
	Disponibilné	-	-	-	-	-
	Spolu	1	1	1	1	-
Škola	Základná škola, Ratková					
Názov ŠkVP	„Nezábudka“					
Stupeň vzdelávania	ISCED 2					
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk					

CHARAKTERISTIKA

Hudobná edukácia v nižšom strednom vzdelávaní predstavuje kontinuálne, systémové a cieľavedomé pokračovanie hudobnej edukácie primárneho stupňa.

Hudobnú edukáciu možno vymedziť tromi prvkami: hudobné umenie – obsah, hudobné schopnosti (zručnosti, návyky) – cieľ a hudobné činnosti – metóda, prostriedok rozvoja hudobných schopností, pochopenia princípov hudby, realizácia hudobného umenia. Sekundárnym obsahom predmetu je umenie, estetika, kreativita, sekundárnym cieľom rozvoj kľúčových kompetencií – komplexný rozvoj osobnosti, všeobecných ľudských kvalít.

Hudobná výchova v základnej škole je predmetom umelecko-výchovným a činnostným, na nižšom strednom stupni sa rozširuje o kognitívny rozmer – uvedomelé prenikanie do štruktúry hudobného diela, hudobno-teoretický a hudobno-historický rozmer, ako konklúzia predchádzajúcej hudobnej činnosti, praktickej hudobnej skúsenosť.

CIELE

Ciele predmetu možno rozdeliť na špecifické hudobné ciele, špecifické ciele z oblasti umenia, estetiky a kreativity a sekundárne ciele.

Špecifické hudobné ciele:

Žiaci:

- získajú hudobné schopnosti prostredníctvom hudobných činností,
- realizujú hudobné činnosti na základe nadobudnutých hudobných schopností,
- na základe vlastnej skúsenosti si osvoja konkrétne poznatky z oblasti hudobnej teórie a histórie,

Špecifické ciele z oblasti umenia, estetiky a kreativity:

Žiaci:

- pochopia podstatu umenia, vytvoria si vzťah k umeniu, majú priamu skúsenosť v oblasti špecifických umeleckých, estetických a psychologických kategórií – emocionálna, prežívanie, zážitok, vnímanie krásy, vlastná tvorivosť (improvizácia, kompozícia), na základe čoho dokážu reflektovať umenie, vnímať krásu, rozpoznať hodnotu, vyjadriť sa prostredníctvom umenia,

Sekundárne ciele:

Žiaci:

- nadobudnú (prehĺbia) kľúčové kompetencie prostredníctvom hudobného umenia.

Úlohou predmetu je **rozvíjať kľúčové kompetencie** tak, aby sa:

- **formoval** a rozvíjal **emocionálny svet** žiakov,
- formovali **mravné vzťahy** žiakov k prostrediu v škole a v rodine, **pozitívne vzťahy** k prírode, **ku všetkým prejavom života**,
- vychovali žiaci **hrdý na vlastné slovenské kultúrne bohatstvo** a históriu, s kladným vzťahom ku kultúrnemu životu spoločnosti a podieľaním sa na ňom,
- vhodne a nenásilne spájala hudba s prejavmi iných umení – s poéziou, výtvarnými dielami, tancom, filmom, videom a modernými komunikačnými technológiami,
- vychovali **vnímaví, aktívni poslucháči, tolerantní k iným kultúram** a názorom, bez nekritického podliehania módnym vlnám, reklame a subkultúre, ale aj bez predsudkov k nim,
- hudobná výchova podieľala na rozvíjaní **osobnostnej, sociálnej, občianskej, komunikačnej kompetencie**.

Názov kľúčovej kompetencie	Smerovanie výučby
Učiť sa učiť	<ul style="list-style-type: none"> - spoznať najvýznamnejších slovenských a svetových hudobných skladateľov jednotlivých slohových období a ich vybrané diela, - prostredníctvom hudobných činností získať schopnosť vyjadrovať svoje emócie, vzťahy a postoje, teda komunikovať umeleckými prostriedkami,
Komunikatívne kompetencie	<ul style="list-style-type: none"> - formovať sa ako aktívni poslucháči, tolerantní k iným kultúram a názorom, bez nekritického podliehania módnym vlnám, reklame a subkultúre, ale aj bez predsudkov k nim
Občianske kompetencie	<ul style="list-style-type: none"> - mať zodpovednosť za plánovanie a realizáciu spoločnej a vlastnej práce, - uvedomiť si svoju národnú identitu v kontexte s európskou hudobnou kultúrou, získať úctu k svojej

	kultúre, byť hrdí na vlastné slovenské kultúrne bohatstvo a históriu -dokázať bez predsudkov pristupovať k vnímaniu a rozširovaniu umeleckých hodnôt rôznych kultúr,
Riešenie problémov	-schopnosť spolupracovať (pri kolektívnych hudobných činnostiach a najmä pri hudobno-dramatických činnostiach),

Učiteľ sa usiluje o to, aby poskytoval podnety pre hudobnú aktivitu žiakov:

- skupinové, projektové, diferencované vyučovanie, návšteva hudobných podujatí, besedy,
- zážitkové, kognitívne, skúsenostné metódy, dialóg a diskusia, metódy hrania rol; špecifické metódy: intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie, imitačná a kombinovaná metóda osvojovania piesní, riadené objavovanie hudby, informačno-receptívna metóda, improvizácia.

5.ročník	
Rozsah vyučovania predmetu: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne	
Aktivizácia vedomostí zo 4. ročníka - 1 h.	
Tematické celky:	
1.	Ako sa nám prihovára hudba -11 h. -hlasové činnosti -7 h. -inštrumentálne činnosti -4 h.
2.	Prostredníctvom hudby poznávame svoju hudobnú kultúru i kultúru iných národov -11 h. -hudobno-pohybové činnosti
3.	Hudba spojená s inými druhmi umenia -9 h. -aktívne počúvanie hudby -5 h. -hudobno-dramatické činnosti -4 h.
Záverečné opakovanie zhrnutie učiva z 5. ročníka - 1 h.	
Využitie navýšených hodín:	
Vyučovaci predmet nie je posilnený disponibilnou hodinou, učebné osnovy predmetu hudobná výchova sú v súlade so štandardami ŠVP.	
Učebné zdroje	
Langsteinová, Félix - Učebnica hudobnej výchovy pre 5. ročník ZŠ Kuliková K. - Dejiny hudby a umenia pre školu a prax Pavelčák J. - Deťom - na pomoc učiteľom HV Klávesový hudobný nástroj, Internet	

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hovoriť a spievať podľa zásad hlasovej hygieny v súlade so správnym speváckym držaním tela, technikou správneho speváckeho dýchania, zreteľnou artikuláciou s mäkkým hlasovým začiatkom a použitím vhodného hlasového registra, • hlasom improvizovať a komponovať: melodizovať krátke texty, otextovať krátke melódie, improvizovať krátke dialógy i monológy recitatívneho charakteru, hlasom tvoriť zvukomaľbu k rôznym príbehom a situáciám, • intonovať, rytmizovať, zapisovať a čítať výšku a dĺžku tónu v obmedzených tónových okruhoch, 	<p>Hlasové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ ľudové piesne, autorské piesne, rytmizované texty, artikulačné cvičenia, dychové a hlasové cvičenia, hry s hlasom ○ pomocné rytmické a intonačné prostriedky, cvičenia zamerané na správne držanie tela, dychové cvičenia, artikulačné cvičenia, hlasové cvičenia, metricky viazané i metricky neviazané texty a melódie ○ ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku i dĺžku tónov, solmizácia, fonogestika, ručné znaky na vyjadrenie rytmu, grafická notácia, klasická notácia, tónové okruhy napr. <i>s-m; l-s-m; l-s-m-d; d'-l-s-m-d; m-r-d; s-f-m-r-d; d'-t-l-s-f-m-r-d</i>; a i.; rytmické slabiky (<i>tá; ti-ti; tá-ja; tá-ja-ja-ja; ti-ri- ti-ri</i>; a i.) <p>Inštrumentálne činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ elementárne hudobné nástroje a zdroje zvuku, ktoré sú k dispozícii: <ul style="list-style-type: none"> a) ľudské telo (tlieskanie, plieskanie, dupanie, lúskanie) b) okolité predmety a prírodné materiály vydávajúce zvuk c) vlastnoručne zhotovené nástroje d) Orffove nástroje rytmické (chrastidlo/hrkáľka/rumba gule, marakas, ozvučné drierka/claves/drevené paličky, drevený blok, rúrový bubienok, drhlo/škrabadlo/reco-reco/guiro e) Orffove nástroje melodické (zvonkohra, xylofón, metalofón, zobcová flauta) f) slovenské ľudové nástroje (napr. píšťalka, píšťalka-dvojačka, fujara,
<ul style="list-style-type: none"> • rozoznať elementárne hudobné nástroje podľa ich zvuku, vzhľadu i názvu, 	

<ul style="list-style-type: none"> • technicky správne hrať na elementárnych hudobných nástrojoch, • reprodukovat' a produkovať hudbu na nástrojoch, • vlastnoručne zhotoviť elementárne nástroje a hrať na nich, 	<p>gajdy, korýtkové husličky, citara, cimbal, ozembuch)</p> <p>g) dostupné nástroje iných kultúr (napr. bicie nástroje z Afriky, Južnej Ameriky – kongo, bongo)</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ držanie nástrojov, tvorba tónu ○ skladby iných autorov, vlastná elementárna improvizácia a elementárna kompozícia: <ul style="list-style-type: none"> a) inštrumentálny sprievod k piesni na princípe burdonu b) ostinata, základných harmonických funkcií c) predohra, medzihra, dohra k piesni d) zvukomalebná a scénická hudba ○ jednoduché modely idiofónov, membranofónov, chordofónov, aerofónov a mirlitónov z prírodných i odpadových materiálov, na ktorých možno demonštrovať konštrukčné princípy nástrojov i princípy vzniku zvuku v jednotlivých nástrojových skupinách
<ul style="list-style-type: none"> • počúvať sústredene a pozorne, • vnímať okolité zvuky, opísať ich účinky, • poznať riziká poškodenia sluchu, • vedome počúvať ticho, • z okolitých zvukov komponovať zmysluplné celky, (zvukové koláže), rozlíšiť základné vyjadrovacie prostriedky hudby, • aktívne počúvať hudbu, rozpoznať • verbalizovať atmosféru (charakter) hudby, 	<p>Aktívne počúvanie hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ zvuky, šumy, ruchy, hluky, tóny, súzvuky okolitého sveta vyjadrovacie prostriedky hudby: pulz, metrum, rytmus, tempo melódia, harmónia, agogika, dynamika, farba, hudobná forma skladby slovenských a zahraničných hudobných skladateľov ○ hudba krásna, vznešená, smutná, veselá a ďalšie estetické kategórie blízke životnej skúsenosti žiakov
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadriť hudbu pohybom, • identifikovať základné estetické 	<p>Hudobno-pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ kultivovaný pohyb, držanie tela, rytmicky korektné pohyby, pohyby

<p>kategórie v hudbe,</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohybovo improvizovať, 	<p>vyjadrujúce emocionálno-výrazové charakteristiky hudby, improvizácia, pohybová spontánnosť, uvoľnenosť</p>
<ul style="list-style-type: none"> • syntetizovať svoje hudobné schopnosti, zručnosti a vedomosti do dramatického celku, • nájsť atraktívnu tému, pripraviť scenár, samostatne tvoriť, alebo vyberať z učiteľovej ponuky hudbu, pohyb, tanec, kostýmy, rekvizity, • koncentrovane a s porozumením sledovať profesionálne hudobno-pohybové predstavenie, opísať ho vlastnými slovami i odbornou terminológiou, diskutovať o ňom. 	<p>Hudobno-dramatické činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ materiál s dramatickým potenciálom: hudobno-pohybové hry, básne, príbehy, piesne, inštrumentálne skladby, herecké etudy, krátke sekvencie, dialógy a scénky rôzne dramatické žánre, napr. divadlo s hercom, bábkové divadlo, tieňové divadlo, divadlo v maskách ○ návšteva hudobného divadla, opery, operety, muzikálu a pod., alebo sledovanie predstavenia z videozáznamu

Prierezová téma	Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)
Ako sa nám prihovára hudba - J. Letňan - zázračná muzika, Výrazové prostriedky hudby, melódia - motív, hudobná myšlienka, Inštrumentácia - homofónia, polyfónia, Hudba spojená s inými druhmi umenia - opera, opereta, muzikál - Rusalka, Martin a slnko, Modrá ruža, Orfeus v podsvetí, Mary Popins, Hudobná dramatizácia rozprávky - Trojruža	
Prierezová téma	Environmentálna výchova (ENV)
Ako sa nám prihovára hudba- tempo a agogika,	
Prierezová téma	Mediálna výchova (MEV)
Ako sa nám prihovára hudba - dynamika, harmónia, hudobná forma, Prostredníctvom hudby poznávame svoju kultúru a kultúru iných národov - Vianočné koledy, Významní slovenskí skladatelia - Suchoň, Moyzes, známi interpreti, hudobné telesá, inštitúcie, Českí skladatelia - Smetana, Dvořák, Hudba spojená s inými druhmi umenia - základné prvky opery, nácvik piesní a dramatizácia rozprávky Trojruža	
Prierezová téma	Multikultúrna výchova (MKV)
Ako sa nám prihovára hudba - komunikatívna funkcia hudby, Prostredníctvom hudby poznávame svoju kultúru a kultúru iných národov - hudobná kultúra krajín EÚ, Slovensko a jeho hudobná kultúra - ľudové piesne, tance, nástroje, Hudba susedných národov, Hudba spojená s inými druhmi umenia - balet - Luskáčik	

6.ročník	
Rozsah vyučovania predmetu: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne	
Aktivizácia vedomosti z 5. ročníka - 1 h.	
Tematické celky:	
1.	Hudba minulosti a súčasnosti -21 h. - hlasové činnosti -8 h. - inštrumentálne činnosti -4 h. - aktívne počúvanie hudby -7 h. - hudobno-pohybové činnosti - 1 h. - hudobno-dramatické činnosti -1 h.
2.	Prostredníctvom hudby poznávame svoju hudobnú kultúru i kultúru iných národov -10 h. - hlasové činnosti -4 h. - inštrumentálne činnosti -1 h. - aktívne počúvanie hudby -3 h. - hudobno-pohybové činnosti -1 h. - hudobno-dramatické činnosti -1 h.
Záverečné opakovanie zhrnutie učiva zo 6. ročníka - 1 h.	
Využitie navýšených hodín:	
Vyučovací predmet nie je posilnený disponibilnou hodinou, učebné osnovy predmetu hudobná výchova sú v súlade so štandardami ŠVP.	
Učebné zdroje	
Langsteinová, Félix - Učebnica hudobnej výchovy pre 6. ročník ZŠ Kuliková K. - Dejiny hudby a umenia pre školu a prax Pavelčák J. - Deťom - na pomoc učiteľom HV Klávesový hudobný nástroj, Internet	

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> • hovoriť a spievať podľa zásad hlasovej hygieny v súlade so správnym speváckym držaním tela, technikou správneho speváckeho dýchania, zreteľnou artikuláciou s mäkkým hlasovým začiatkom a použitím vhodného hlasového registra, • tvorivo pracovať s hlasom – textom, rečou, zvukmi, • hlasom realizovať rytmické a melodické modely, 	Hlasové činnosti <ul style="list-style-type: none"> ○ ľudové piesne, autorské piesne, rytmizované texty, artikulačné cvičenia, dychové a hlasové cvičenia, hry s hlasom pomocné rytmické a intonačné prostriedky ○ metódy na rozvoj sluchovo-intonačných schopností

<ul style="list-style-type: none"> • spievať piesne spamäti, ale i s podpornými pamäťovými prostriedkami (gestá tzv. „ukazovačky“, obrázky, grafická notácia, klasická notácia), 	<ul style="list-style-type: none"> ○ obrázky, grafický i notový záznam piesne
<ul style="list-style-type: none"> • správne používať elementárne hudobné nástroje so správnym použitím hracieho aparátu s dôrazom na kvalitu tónu, • hrať na klasickom melodickom, alebo harmonickom hudobnom nástroji, • na nástroji zahrať tóny podľa notového zápisu, • vlastnoručne zhotoviť elementárny nástroj a hrať na ňom, 	<p>Inštrumentálne činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ elementárne hudobné nástroje ○ hra na jednom klasickom hudobnom nástroji (zobcová flauta, keyboard, klavír, gitara a pod.) – začiatočnícka úroveň ○ jednočiarková oktáva, motívy, jednoduché piesne ○ jednoduché modely idiofónov, membranofónov, chordofónov, aerofónov a mirlitónov z prírodných i odpadových materiálov, na ktorých možno demonštrovať konštrukčné princípy nástrojov i princípy vzniku zvuku v jednotlivých nástrojových skupinách
<ul style="list-style-type: none"> • aktívne počúvať hudbu, rozpoznať emocionálno-výrazový potenciál hudby, • pri počúvaní hudby spoznať charakteristické prvky konkrétneho štýlového obdobia dejín hudby, • podľa počutia skladby slovne vyjadriť odlišnosti dvoch štýlových období dejín hudby, • verbalizovať atmosféru hudby, • hudbu vyjadriť pohybom, • identifikovať, pomenovať a charakterizovať hudobno- vyjadrovacie prostriedky a základné formotvorné prvky podľa počutia, • rozoznať podľa zvuku, vzhľadu i názvu bežné nástrojové zoskupenia v tzv. klasickej hudbe, ľudovej hudbe i v tzv. populárnej hudbe, 	<p>Aktívne počúvanie hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ skladby slovenských a zahraničných hudobných skladateľov ○ skladby svetových a slovenských skladateľov – reprezentantov jednotlivých štýlových období dejín hudby podľa voľného výberu učiteľa (bez chronologickej súvislosti) ○ skladby aspoň z dvoch rozličných štýlových období dejín hudby ○ tempo, dynamika, kantiléna, harmónia, kontrast, opakovanie dielov formy napr. sláčikové kvarteto, dychové kvinteto, komorný orchester, symfonický orchester, cimbalovka, dychovka, rôzne nástrojové zoskupenia v tzv. populárnej hudbe ○ vybrané skladby významných skladateľov s ukázkami hudobných štýlov v ich typickej podobe, integrácia s literatúrou, výtvarnou výchovou, dejepisom ○ zoznam vypočutých skladieb v triede

<ul style="list-style-type: none"> • poznať niektoré významné diela alebo úryvky z nich, ich názvy, mená autorov v kontexte iných druhov umenia a všeobecných dejín, 	napr. na nástenke
<ul style="list-style-type: none"> • zapamätať si jednoduché choreografie, • pohybovo improvizovať, 	Hudobno-pohybové činnosti <ul style="list-style-type: none"> ○ kultivovaný pohyb, držanie tela, koordinácia častí tela, rytmicky korektné pohyby, pohyby vyjadrujúce emocionálno-výrazové charakteristiky hudby ○ zmena pohybu v súlade so zmenou formotvorného prvku ○ pohybová spontánnosť, uvoľnenosť
<ul style="list-style-type: none"> • realizovať hudobno-dramatické činnosti, • realizovať hudobno-dramatický projekt podľa princípov tvorivej dramatiky s vkladom vlastnej tvorivosti, fantázie, imaginácie, improvizácie v skupinovej spolupráci. 	Hudobno-dramatické činnosti Hudobno-dramatické činnosti, tvorivá dramatika

Prierezová téma	Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)
Hudba minulosti a súčasnosti - Pravek - človek a zvuky prírody, Svetská hudba, Hudobná renesancia, Hudobný barok - Vivaldi, Bach, Händel, Hudba v klasicizme - Haydn, Mozart, Beethoven, Hudba v romantizme - Schubert, Schumann, Chopin, Liszt, Verdi, Wagner, Veber, Od romantizmu k hudbe 20. storočia - Debussy, Ravel	
Prierezová téma	Environmentálna výchova (ENV)
Aktívne počúvanie hudby	
Prierezová téma	Mediálna výchova (MEV)
Hudba minulosti a súčasnosti - ľahko ovládateľné hudobné nástroje - rytmus, napodobňovanie primitívnych hudobných prejavov	
Prierezová téma	Multikultúrna výchova (MKV)
Hudba minulosti a súčasnosti - Kresťanská hudobná kultúra, hudobný barok na Slovensku - Zrúnek, Slovenská hudba v období romantizmu - Bella, Moyzes, Trnavský, Prostredníctvom hudby poznávame svoju kultúru a kultúru iných národov - Rakúska a Nemecká hudba, Francúzska hudba, Talianska a Španielska hudba, Anglická Írska a Škótska hudba, Ruská hudba, Chorvátska, Grécka, Turecká hudba, Izraelská hudba, Hudba USA, Japonská hudba,	
Prierezová téma	Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR)
Hlasové činnosti - ľudové piesne	
Prierezová téma	Ochrana života a zdravia (OZZ)
Hudobno-pohybové činnosti, Inštrumentálne činnosti	

7.ročník	
Rozsah vyučovania predmetu: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne	
Aktivizácia vedomosti zo 6. ročníka - 1 h.	
Tematické celky:	
1.	Moderná hudba - hudba 20. a 21. storočia - 3 h. -inštrumentálne činnosti -aktívne počúvanie hudby
2.	Štyri prechádzky a štyri návraty - 5 h. -hlasové činnosti -aktívne počúvanie hudby -inštrumentálne činnosti - hudobno-pohybové činnosti -hudobno-dramatické činnosti
3.	Moderná slovenská hudba - 2 h. -aktívne počúvanie hudby
4.	Pestrá paleta populárnej hudby -9 h. -hlasové činnosti -aktívne počúvanie hudby - hudobno-pohybové činnosti
5.	Prieniky hudobných štýlov 1- 10 h. -hlasové činnosti -aktívne počúvanie hudby - hudobno-pohybové činnosti -hudobno-dramatické činnosti
6.	Prieniky hudobných štýlov 2 - 2 h. -aktívne počúvanie hudby -hudobno-dramatické činnosti
Záverečné opakovanie zhrnutie učiva zo 7. ročníka - 1 h.	
Využitie navýšených hodín:	
Vyučovací predmet nie je posilnený disponibilnou hodinou, učebné osnovy predmetu hudobná výchova sú v súlade so štandardami ŠVP.	
Učebné zdroje	
Langsteinová, Félix - Učebnica hudobnej výchovy pre 7. ročník ZŠ Kuliková K. - Dejiny hudby a umenia pre školu a prax Pavelčák J. - Deťom - na pomoc učiteľom HV Klávesový hudobný nástroj, Internet	

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:	Hlasové činnosti

<ul style="list-style-type: none"> • hovoriť a spievať podľa zásad hlasovej hygieny v súlade so správnym speváckym držaním tela, technikou správneho speváckeho dýchania, zreteľnou artikuláciou s mäkkým hlasovým začiatkom a použitím vhodného hlasového registra, • spievať rytmicky a intonačne čisto • tvorivo pracovať s textom, rečou, • tvorivo pracovať s hlasom, • hlasom realizovať rytmické a melodické modely, • hlasom realizovať rytmickú polyfóniu, • ovládať jednohlasný spev i elementárne formy viachlasného spevu, • improvizovať a komponovať: melodizovať krátke texty, otextovať krátke melódie, improvizovať krátke dialógy i monológy recitatívneho charakteru, hlasom tvoriť zvukomaľbu k rôznym príbehom a situáciám, 	<ul style="list-style-type: none"> ○ ľudové piesne, autorské piesne, rytmizované texty, artikulачné cvičenia, dychové a hlasové cvičenia, hry s hlasom ○ deklamácia, artikulácia ○ rozšírená hlasová technika – tóny, ruchy, zvuky, efekty ○ súčasné znenie rozličných rytmických modelov a celkov napr. kánon, quodlibet, burdon, ostinato, speívanie v terciách, v sextách) ○ improvizácia, elementárna kompozícia, metricky viazané i metricky neviazané texty a melódie
<ul style="list-style-type: none"> • správne používať elementárne hudobné nástroje, správne používať hrací aparát, • hrať na tzv. klasickom jednom melodickom, alebo harmonickom hudobnom nástroji, • dodržať správny spôsob hry na nástroji, • zahrať na nástroji tóny, motívy, frázy, piesne podľa notového zápisu, • tvorivo pracovať s hudobnými nástrojmi (so zvukom) • zaradiť hudobné nástroje do základnej klasifikácie, • vlastnoručne zhotoviť elementárne nástroje a použiť ich 	<p>Inštrumentálne činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ elementárne hudobné nástroje ○ hra na jednom tzv. klasickom hudobnom nástroji (zobcová flauta, keyboard, klavír, gitara a pod.) ○ jednočiarková oktáva, motívy, jednoduché piesne elementárna improvizácia, kompozícia ○ Sachsova-Hornbostelova klasifikácia, nástrojové skupiny symfonického orchestra ○ jednoduché modely idiofónov, membranofónov, chordofónov, aerofónov a mirlitónov z prírodných i odpadových materiálov, na ktorých možno

	demonštrovať konštrukčné princípy nástrojov i princípy vzniku zvuku v jednotlivých nástrojových skupinách
<ul style="list-style-type: none"> • aktívne počúvať hudbu, • pri počúvaní hudby rozpoznať charakteristické prvky konkrétneho štýlového obdobia dejín hudby, • z počutej skladby odvodiť a slovné vyjadriť hudobné špecifiká konkrétneho štýlového obdobia, • pri počúvaní hudby odlišiť od seba dve rozličné štýlové obdobia, • vymenovať koncertné sály, výstavné • vymenovať niektorých významných umelcov a hudobné telesá vo svojom regióne, 	Aktívne počúvanie hudby <ul style="list-style-type: none"> ○ skladby slovenských a zahraničných hudobných skladateľov ○ skladby svetových a slovenských skladateľov – reprezentantov jednotlivých štýlových období dejín hudby podľa voľného výberu učiteľa (bez chronologickej súvislosti) ○ identifikačné znaky konkrétneho štýlového obdobia budovanie triednej databázy odpočutých skladieb – aspoň tri štýlové obdobia ○ návšteva koncertov a iných hudobných podujatí kritické myslenie, vkus, hodnoty. stretnutia s umelcami domáceho regiónu
<ul style="list-style-type: none"> • pohybom reagovať na počutú hudbu, • navrhnuť pohyb k hudbe, • navrhnuť jednoduché choreografie, • pohybovo improvizovať, • zapamätať si jednoduché choreografie, 	Hudobno-pohybové činnosti <ul style="list-style-type: none"> ○ kultivovaný pohyb, držanie tela, koordinácia častí tela pohybové stvárnenie hudobno-vyjadrovacích prostriedkov hudby: pulz, metrum, rytmus, tempo melódia, harmónia, agogika, dynamika, farba, hudobná forma ○ zmena pohybu v súlade so zmenou formotvorného prvku ○ pohybová spontánnosť, uvoľnenosť
<ul style="list-style-type: none"> • podľa vlastných návrhov vytvárať hudobno-dramatické celky, • tvorivou dramatikou zobrazovať charakteristické prvky konkrétneho štýlového a historického obdobia. 	Hudobno-dramatické činnosti <ul style="list-style-type: none"> ○ tvorivá dramatika, ○ integrácia s výtvarnou výchovou, literatúrou, príp. inými predmetmi ○ integrácia s dejepisom

Prierezová téma	Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)
Ukážky z hudobných diel od praveku po romantizmus. Leoš Janáček: Proroctvo a smrť.	
Prierezová téma	Environmentálna výchova (ENV)
Spev piesne: Pod', Anička, pod' za mňa. Počúvanie hudby: I. Stravinskij: Cirkusová polka.	
Prierezová téma	Mediálna výchova (MEV)
Eugen Suchoň: Preletel sokol. Spev: Cirkus musicus.	
Prierezová téma	Multikultúrna výchova (MKV)

I.Stravinskij: Svätenie jari. Vznik džezu v New Orleanse.

Prierezová téma **Ochrana života a zdravia (OZZ)**

Alexander Moyzes: Dolu Váhom.

8.ročník

Rozsah vyučovania predmetu: 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

Opakovanie piesní zo 7. ročníka - 1 h.

Tematické celky:

1. Hudobné prechádzky storočiami

- hlasové činnosti 11 h.

-aktívne počúvanie hudby - 11 h.

-inštrumentálne činnosti - 3 h.

- hudobno-pohybové činnosti - 3 h.

-hudobno-dramatické činnosti - 3 h.

Sebareflexia - 1 h.

Využitie navýšených hodín:

Vyučovací predmet nie je posilnený disponibilnou hodinou, učebné osnovy predmetu hudobná výchova sú v súlade so štandardami ŠVP.

Učebné zdroje

Langsteinová, Félix - Učebnica hudobnej výchovy pre 8. ročník ZŠ

Kuliková K. - Dejiny hudby a umenia pre školu a prax

Pavelčák J. - Deťom - na pomoc učiteľom HV

Klávesový hudobný nástroj, Internet

HOP DO POP, Abeceda modernej populárnej hudby, Yvetta Lápska

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none">• spievať intonačne čisto,• tvorivo pracovať s hlasom,	Hlasové činnosti <ul style="list-style-type: none">○ ľudové piesne, autorské piesne, rytmizované texty, artikulácie cvičenia, dychové a hlasové cvičenia, hry s hlasom pomocné rytmické a intonačné prostriedky○ syntéza zručností, vedomostí a návykov z ročníkov 5 – 7
<ul style="list-style-type: none">• správne používať elementárne hudobné nástroje, správne používať hrací aparát,• hrať na jednom klasickom štandardizovanom hudobnom nástroji,• podľa sluchu a podľa notového zápisu	Inštrumentálne činnosti <ul style="list-style-type: none">○ hra na elementárnych hudobných nástrojoch○ hra na klasickom hudobnom nástroji (zobcová flauta, keyboard, klavír, gitara a pod.)

<p>zahrať melodickú líniu,</p> <ul style="list-style-type: none"> • tvorivo pracovať s hudobnými nástrojmi (so zvukom), • prezentovať výsledky svojej práce ako sólový hráč, alebo v rôznych inštrumentálnych zoskupeniach, 	<ul style="list-style-type: none"> ○ elementárna improvizácia, kompozícia ○ vystúpenie pred obecnstvom (pred spolužiakmi, rodičmi) školské hudobné teleso, kapela (school band)
<ul style="list-style-type: none"> • aktívne počúvať hudbu, • rozoznať podľa farby zvuku hlasy, • rozoznať podľa farby zvuku, vzhľadu i názvu klasické hudobné nástroje, • rozoznať podľa zvuku, vzhľadu i názvu bežné nástrojové zoskupenia v klasickej hudbe, ľudovej hudbe i v populárnej hudbe, • identifikovať niektoré významné diela alebo úryvky z nich, určiť ich názov, meno autora, • sluchom rozoznať a slovné vyjadriť najdôležitejšie štýlové odlišnosti stredovekej, renesančnej, barokovej, klasicistickej, romantickej hudby a hudby 20. storočia, • rámcovo poznať periodizáciu dejín európskej hudby, • sledovať plynutie znejúcej hudby v notovom zázname, • orientovať sa v ponuke koncertov a hudobných podujatí vo svojom regióne i na Slovensku, • vymenovať koncertné sály, výstavné a muzeálne priestory • vymenovať niektorých významných umelcov a hudobné telesá slovenskej a svetovej hudobnej kultúry, 	<p>Aktívne počúvanie hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ skladby slovenských a zahraničných hudobných skladateľov ○ soprán alt, tenor, bas, detský hlas, ženský zbor, mužský zbor, zmiešaný zbor, detský zbor ○ nástroje relatívne bežne používané v stredoeurópskej kultúre: napr. flauta, hoboje, klarinet, fagot, trúbka, lesný roh, pozauna, tuba, husle, viola, violončelo, kontrabas, klavír, organ, gitara, harfa, cimbal, bežné biele nástroje napr. sláčikové kvarteto, dychové kvinteto, komorný orchester, symfonický orchester, cimbalovka, dychovka, rôzne nástrojové zoskupenia v tzv. populárnej hudbe
<ul style="list-style-type: none"> • pohybom reagovať na počutú hudbu, • zapamätať si jednoduché choreografie, • navrhnuť pohyb k hudbe, • navrhnuť jednoduché choreografie, • pohybovo improvizovať, 	<p>Hudobno-pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ kultivovaný pohyb, držanie tela, koordinácia častí tela, rytmicky korektné pohyby, pohyby vyjadrujúce emocionálno-výrazové charakteristiky

<ul style="list-style-type: none"> • zatancovať základné krokové schémy štandardných tancov, • podľa vlastných návrhov vytvárať hudobno-dramatické celky, • príp. zhotoviť a spracovať videozáznam projektu, • diskutovať o vlastnom hudobno-dramatickom projekte, • koncentrovane a s porozumením sledovať profesionálne hudobno-pohybového predstavenie, opísať ho vlastnými slovami i odbornou terminológiou, diskutovať o ňom. 	<p>hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ zmena pohybu v súlade so zmenou formotvorného prvku ○ pohybová spontánnosť, uvoľnenosť <p>Hudobno-dramatické činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ syntéza hlasových, inštrumentálnych, hudobno-pohybových a hudobno-vizuálnych činností ○ kamera, mikrofón, zvukové reproduktory, počítač, projekcia kritické myslenie ○ návšteva hudobného divadla, opery, operety, muzikálu a pod. v profesionálnom divadle, alebo sledovanie predstavenia z videozáznamu
---	--

Prierezová téma	Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)
Hudba klasicizmu, Populárna klasická hudba, Muzikál	
Prierezová téma	Environmentálna výchova (ENV)
Hudba baroka, Romantizmus, Moderná slovenská hudba, hudobné nástroje, Janíčko trávu seče	
Prierezová téma	Mediálna výchova (MEV)
Muzikál na Slovensku, Popová hudba	
Prierezová téma	Multikultúrna výchova (MKV)
Hudba baroka, Hudba klasicizmu, Hudba romantizmu, Hudba 20. storočia, Zoskupenia v ľudovej hudbe, Pod tým našim okienčkom, Vyдалa mamička, Vychodí slniečko, Žánre populárnej hudby, Kabaret, Zahrajme si divadlo	
Prierezová téma	Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR)
Vianočné koledy a piesne, Vyдалa mamička	

Hodnotenie predmetu Hudobná výchova	
Žiaci 5. – 7. ročníka budú hodnotení podľa Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu č.22/2011 z 1. mája 2011.	
Predmet kontroly	dosiahnuté vedomosti, zručnosti a osvojené základné poznatky stanovené výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu v jednotlivých ročníkoch ŠkVP, vzťah a prístup k predmetu, schopnosť samostatne riešiť daný problém, aktivitu na vyučovaní. Hodnotíme postoj žiaka k hudbe, jeho formujúce sa názory na svet, ktorý ho obklopuje, jeho estetické úsudky, snahu vzdelávať sa v hudbe a zlepšovať svoje hudobné

	<p>prejavy.</p> <p>Pri hodnotení, priebežnej i súhrnnej klasifikácii, sa uplatňuje primeraná náročnosť a pedagogický takt voči žiakovi, jeho výkony sa hodnotia komplexne, berie sa do úvahy vynaložené úsilie žiaka a v plnej miere sa rešpektujú jeho ľudské práva.</p>
Metódy a formy kontroly	<p>ťažiskovou formou hodnotenia je slovné hodnotenie výkonu a vedomosti žiaka na základe pozorovania, hodnotíme známku - nie je nutné známkovať každý výkon žiaka.</p> <p>Sledovaním stupňa rozvoja individuálnych osobnostných predpokladov a nadania, sústavným pozorovaním hudobných prejavov žiaka a jeho pozornosti na vyučovaní – <i>neodporúča sa vyžadovať sólový hudobný výkon žiaka</i>, úroveň hudobných činností sledujeme v skupinách, hodnotením reakcie žiaka na hudbu slovom, pohybom, prípadne výtvarným prejavom, ústnym preverovaním úrovne vedomostí o hudbe (odporúča sa od 5. ročníka ZŠ) hlavne pri hudobných činnostiach, v prípade mimoriadne nadaného alebo zaostaleho žiaka rozhovormi so žiakom a zákonnými zástupcami žiaka.</p>
Nástroje	<p>písomné skúšanie</p> <p>ústne skúšanie</p> <p>projekt</p>
Intervaly	<p>ústne odpovede - minim. 2 x/ročne</p> <p>Písomnou formou kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v časovom limite 15 - 20 min v rozsahu 10 - 20 otázok zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu.</p> <p>(teória nôt, sláčikové a dychové hud. nástroje, dopĺňanie taktov, vyjadrovacie prostriedky hudby, klasifikácie hud. nástrojov, jednotlivé hudobné formy)</p> <p>zapájanie sa do tvorivých aktivít - priebežne</p>
Kritériá, ukazovatele hodnotenia	<p>žiak bude hodnotený známku (stupeň 1- 5) podľa obsahovej korektnosti údajov v prezentácii a na základe presnosti, plynulosti, istoty vo vyjadrovaní v danej téme, úrovne zvládnutia učiva.</p> <p>úroveň písomných prejavov žiaka – testy (obsahová stránka), projekt a jeho prezentovanie.</p> <p>Učiteľ u žiaka hodnotí primerane veku:</p> <p>a) priebeh vytvárania postojov:</p> <ul style="list-style-type: none"> – záujem o hudobné činnosti a o hudobné umenie, – schopnosť spolupracovať pri kolektívnych hudobných prejavoch, – schopnosť posúdiť svoj výkon (hudobné prejavy a vedomosti) a výkon spolužiakov, <p>b) priebeh získavania zručností a spôsobilostí:</p> <ul style="list-style-type: none"> – žiak spieva na základe svojich dispozícií intonačne čisto, rytmicky presne so zodpovedajúcim výrazom, pritom využíva získané spevácke, intonačne

	<p>a sluchové zručností a návyky,</p> <ul style="list-style-type: none"> – orientácia v grafickom zázname jednoglasnej melódie, – orientácia v znejúcej hudbe na základe dominujúcich výrazových prostriedkov hudby a ich funkcií, – pochopenie veku primeraných hudobných diel a schopnosť zážitky verbalizovať a zdôvodniť, – integrácia a transfer hore uvedených zručností a spôsobilostí pri realizácii hudobnodramatických činností, – aktivita a prístup k hudobným činnostiam a k poznávaniu umenia, <p>c) priebeh získavania hudobných vedomostí:</p> <ul style="list-style-type: none"> – vedomosti z oblasti hudobnej kultúry a prvkov hudobnej náuky súvisiacich s preberanými edukačnými úlohami, – poznanie najvýraznejších slovenských folklórnych regiónov, ich typické piesne a tance, slovenské zvykoslovie, – poznanie mien najvýznamnejších slovenských a svetových hudobných skladateľov a ich najznámejšie diela, vedieť ich zaradiť do štýlových období.
<p>Dôležitá je motivačná funkcia hodnotenia, a to najmä pri menej nadaných žiakov. Preto učiteľ musí brať ohľad na predpoklady, ambície, vkus a predchádzajúce výkony žiaka, teda brať do úvahy aj komparačnú funkciu hodnotenia, správne odhadnúť pomer danosti, snahy a záujmu o hudbu a hudobnú výchovu, až potom úroveň hudobných činností a vedomostí.</p> <p>Hodnotenie vyžaduje osobný, diferencovaný prístup učiteľa k žiakovi.</p>	
<p>Pri záverečnom – sumatívnom hodnotení žiaka v jednotlivých klasifikačných obdobiach má každá známka rovnakú váhu.</p>	

Stupeň hodnotenia: opis kritérií	
1 - Výborný -	spĺňa kritériá na vynikajúcej úrovni
je usilovný, vytrvalý, pracuje primerane svojmu veku, prevažne samostatne, tvorivo a pohotovo uplatňuje osvojené zručnosti, vedomosti, návyky v úlohách, úspešne ich rozvíja v skupinovom a individuálnom prejave, dokáže vyjadriť veku primerané postoje, názory na hudobné umenie, má aktívny záujem o hudobné umenie, individuálny spev nie je podmienkou, pokiaľ sa úspešne a aktívne realizuje v ostatných hudobných činnostiach.	
2 - Chváľitebný	
je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý, menej využíva svoje schopnosti v individuálnom a kolektívnom prejave, potrebuje sústavnú pomoc učiteľa.	
3 - Dobrý	realizuje edukačné úlohy priemerne
chýba mu iniciatívnosť a tvorivosť, je málo aktívny a snaživý, potrebuje sústavnú pomoc a povzbudenie učiteľa.	
4 - Dostatočný.	
realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu	
5 - Nedostatočný	

nesplňa kritériá
Neodporúča sa používať stupeň nedostatočný v celkovom hodnotení žiaka.